

ROMÂNIA

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului

Inspectoratul Școlar Județean Mureș

Școala Generală Nr.1 Luduș

Școala Generală „Ioan Vlăduțiu” Luduș

CURRICULUM OPȚIONAL LA DECIZIA ȘCOLII

**OPȚIONAL DE ISTORIE ȘI GEOGRAFIE LOCALĂ
PENTRU ANUL ȘCOLAR 2011-2012
CLASELE V-VII**

**„ORAȘUL LUDUȘ – PREMISE
ISTORICO-GEOGRAFICE”**

PROPUNĂTORI: Prof. Berar Marcela
Prof. Berar Antoniu-Ioan

LUDUȘ – 2011

PROGRAMA ȘCOLARĂ **„ORAȘUL LUDUȘ – PREMISE ISTORICO-GEOGRAFICE”**

1. Argument

Curriculum-ul opțional de istorie și geografie locală intitulat **„Luduș – premise istorico-geografie”** se adresează elevilor din învățământul gimnazial de la clasele a V-VIII, dornici să cunoască, alături de informațiile din programa oficială, cât mai multe date despre geografia și istoria locală și a orizontului apropiat. El își propune familiarizarea elevilor cu aspectele istorico-geografice din orizontul apropiat, precum și dezvoltarea de capacități, deprinderi de a cerceta și întocmi referate, mini-lucrări științifice, hărți, mini-ghiduri turistice, pliante, afișe toate cu scopul de a cunoaște cât mai bine locurile natale și posibilitățile pe care le au elevii școlii noastre în vederea orientării școlare și profesionale privind ocuparea unui loc de muncă în apropiere de localitatea natală.

Opționalul are în vedere cunoașterea și actualizarea evoluției istorico-geografice, apoi problematica actuală a vieții sociale și economice, toate privite într-o strânsă legătură. El explică și exemplifică în orizontul local, concepte de geografie fizică și regională, de geografie umană și economică, urmărind integrarea sa în aria curriculară „Om și societate”, fixarea unor noțiuni și aplicarea lor în viața lor cotidiană.

Programa cuprinde: competențe generale și specifice, valori și atitudini, cu exemple de activități de învățare, conținuturi, resurse materiale și procedurale, aplicații și modalități de evaluare, precum și o bibliografie orientativă.

Martie 2011

Prof. Banea Ioan Adrian
Prof. Berar Antoniu

2. Competențe generale

- Situarea corectă în spațiu și timp
- Perceperea și reprezentarea spațiului geografic local
- Observarea și descrierea elementelor din mediul geografic local
- Descrierea corectă a realității înconjurătoare
- Cunoașterea și utilizarea unor elemente de limbaj specifice istoriei și geografiei cu aplicabilitate în planul istoriei și geografiei locale
- Crearea și dezvoltarea unui comportament favorabil ameliorării relațiilor om-mediul înconjurător
- Perceperea integrală a elementelor și a fenomenelor din mediul geografic local
- Formarea unui comportament constructiv pentru cunoașterea și protecția mediului

3. Valori și atitudini

Competențele generale și specifice care se formează în urma parcurgerii acestui curs, prin procesul educațional centrat pe geografie, au la bază și promovează următoarele valori și atitudini:

- Atitudinea pozitivă față de educație, natură, cunoaștere, societate
- Curiozitate pentru explorarea naturii, a forțelor care pot periclita viața, din imediata vecinătate
- Conservarea și ocrotirea mediului de viață din orizontul local
- Gândire critică și flexibilă
- Relaționarea pozitivă cu ceilalți
- Respectarea drepturilor fundamentale ale omului
- Dezvoltarea atitudinilor pro-active în viața personală și cea socială
- Antrenarea gândirii prospective prin înțelegerea rolului istoriei în viața prezentă și ca factor de predicție a schimbărilor
- Acceptarea reprezentărilor multiple asupra istoriei, culturii, vieții sociale
- Asumarea diversității etnice, sociale, religioase și culturale.

4. Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Perceperea și reprezentarea spațiului geografic local

2. Situarea corectă în spațiu și timp

Competențe specifice	Activități de învățare
La finalul anului școlar, elevii vor fi capabili:	Pe parcursul anului școlar se recomandă următoarele activități:
1.1. să recunoască principalele forme de relief din orizontul apropiat;	- exerciții de recunoaștere în natură; - colecționarea de imagini, schițe cu formele de relief observate;
1.2. să localizeze în timp și spațiu elementele din spațiul geografic local;	- localizări, recunoașteri folosind diferite hărți atât geografice cât și istorice ale localității și a județului Mureș ;
1.3. să recunoască, să citească și să interpreteze semnele convenționale prin care sunt simbolizate pe harta județului Mureș condițiile naturale;	- exerciții de reducere la scară, folosind simbolurile proprii localităților, apelor, formelor de relief; - elaborarea unei hărți a localității noastre;
1.4. să se orienteze în teren cu ajutorul unei hărți sau schițe	- exerciții de orientare în teren după repere naturale sau folosind busola;
1.5. să reprezinte în plan elemente ale mediului înconjurător.	- recunoașterea principalelor forme de relief, a tipurilor de vegetație, etc.

3. Observarea și descrierea elementelor mediului geografic local; sesizarea relațiilor dintre elementele componente ale mediului.

Competențe specifice	Activități de învățare
2.1. să observe dirijat elementele mediului geografic local;	- observații în natură; - completarea unor fișe de observații;
2.2. să folosească proceduri de înregistrare a elementelor din orizontul local;	- exerciții pe harta localității Luduș și a județului Mureș de poziționare a principalelor forme de relief existente;
2.3. să identifice și să descrie corect elemente din spațiul geografic local în complexitatea lor;	- selectări și clasificări de date din calendarul naturii; - expuneri pe baza unor grafice, ilustrații, diagrame a evoluției cantității de precipitații, vânturilor, regimului termic al aerului, etc. în orizontul local;
2.4. să identifice limite și altitudini minime sau maxime din spațiul geografic local.	- expuneri și eseuri pe baza unui plan; - expoziții de desene, schițe, fotomontaje cu tematică geografică locală; - întocmirea unor proiecte de îngrijire a mediului înconjurător apropiat.

4. Cunoașterea și utilizarea unor elemente de limbaj specifice istoriei și geografiei cu aplicabilitate în planul istoriei și geografiei locale.

Competențe specifice	Activități de învățare
3.1. Relatarea unui fapt istoric din diferite epoci istorice, utilizând informații selectate din surse istorice, cunoscute sau la prima vedere.	- exerciții de redactare a unui text pornind de la diferite surse istorice.
3.2. să construiască enunțuri simple despre fenomene și procese geografice observate;	- exerciții de redactare după un plan de idei simplu; - formulări de întrebări și răspunsuri pe baza unui fapt studiat;
3.3. să realizeze corelații între unitățile de relief și evoluția ambientului local;	- comentarea unor fenomene și procese geografice observate;
3.4. să folosească elemente de limbaj specific științelor geografice în expuneri, citirea și interpretarea hărților;	- analiza unor materiale documentare și cartografice care descriu orizontul local;
3.5. să sesizeze și să aplice unele legături vizibile între realitățile lumii înconjurătoare.	- dezbateri pe grupe de elevi; - formulări de întrebări și răspunsuri în cadrul unor concursuri istorico-geografice.

5. Crearea și dezvoltarea unui comportament favorabil ameliorării relațiilor om-mediul înconjurător.

Competențe specifice	Activități de învățare
4.1. să deducă evoluția plantelor și animalelor din ecosistemul local;	- întocmirea unui proiect de protecție a mediului geografic local;
4.2. să evidențieze repartitia vegetației și a faunei în funcție de climă și relief, în strânsă corelație cu impactul produs de activitatea umană din zona localității Luduș	- acțiuni de curățare, depoluare a unor teritorii din orizontul apropiat; - efectuarea unor experiențe simple care evidențiază calitatea apelor, aerului, solului din mediul geografic local;
4.3. să exemplifice spații nepoluante;	- activități de valorificare a unor materiale refolosibile;
4.4. să arate care sunt activitățile umane care conduc la ridicarea gradului de poluare a zonei – în special datorită activităților industriale din zona orașului Luduș	- plantarea de arbuști, flori; - realizarea de albume fotografice, care să ilustreze starea ambientală locală;
4.5. să compare pe baza unor experiențe care sunt principalele caracteristici ale apelor și aerului din ambientul local;	- redactarea unor texte, eseuri în care să precizeze efectele pozitive și negative ale acțiunii omului asupra mediului;
4.6. să adopte o atitudine civică de ocrotire față de mediul înconjurător și să propună măsuri de ameliorare.	- participare la activități de depoluare, la sesiuni de comunicări ale elevilor pe problematica mediului și a orizontului local.

5. Conținuturile învățării

SEMESTRUL I

Nr. crt.	Detalierea unităților de conținut	Nr. ore	Săpt.	Obiective de referință	Activități învățare obiective evaluare	de și de	Obs.
1.	Introducere generalități	1	I	<ul style="list-style-type: none"> • Să definească sensul termenilor de bază; • Să perceapă ordinea unor fenomene prezentate sau observate ; • Să identifice legăturile multiple și repetabile între elementele și fenomenele observate ; • Să manifeste interes pentru investigarea mediului ; • Să utilizeze surse de informații diferite din mediul informațional exterior care să completeze cunoștințele despre mediul înconjurător ; • Să utilizeze corect semnele convenționale; • Să folosească mijloace de orientare ; • Să utilizeze corect nume proprii auzite sau citite în noi contexte ; • Să identifice elemente naturale, umane și economice în realitatea observată ; 	<p>Evaluarea continuă prin exerciții de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utilizarea semnelor convenționale; - raportarea textului scris la imaginea cartografică; - de comparare și clasificare; - identificarea și poziționarea la și pe hartă; <p>Evaluarea formativă prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - observarea și chestionarea orală, - exerciții, variante de identificare, de descriere, explicare, de clasificare și comparare; - activități de completare a schemelor tabelor și hărților; <p>Evaluare sumativă prin: teste de evaluare, lucrări practice, jocuri geografice.</p>		
2.	Cadrul natural al județului Mureș	1	II				
3.	Așezare geografică și căi de acces	1	III				
4.	Relieful județului Mureș	2	IV-V				
5.	Hidrografia și clima	2	VI-VII				
6.	Vegetația, fauna și solurile	1	VIII				
7.	Populația și așezările	1	IX				
8.	Orașul Luduș – în preistorie	2	X				
9.	Activitatea economică a orașului și județului	2	XI				
10.	Principalele obiective turistice din județ	1	XII				
11.	Poluarea în județ și în orașul Luduș	2	XIII-XIV				
12.	Recapitulare, Aplicații	4	XV-XVI				

SEMESTRUL II

Nr. Crt.	Detalierea unităților de conținut	Nr. ore	Săpt.	Obiective de referință	Activități de învățare și obiective de evaluare	Obs.
1.	Poziția localității natale – împrejurimi, consecințe	1	I	- să localizeze vecinătățile utilizând punctele cardinale	<p>Evaluarea continuă prin exerciții de :</p> <ul style="list-style-type: none"> - utilizare a semnelor convenționale pentru realizarea unei reprezentări cartografice simple - exprimare în scris a termenilor învățați - explicare a unor legături între resurse și dezvoltarea economică a localității - exerciții de comparare, de clasificare și completarea unor informații lacunare <p>Evaluare sumativă prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - test de evaluare - chestionare orală - studiu de caz - eseuri - fișa de observații - turul localității - aplicații pe teren <p>Evaluarea finală</p>	
2.	Cadrul natural al satului	1	II	- să aprecieze corect distanțele		
3.	Așezare, căi de acces	1	III	- să se orienteze cu ajutorul schițelor de hartă		
4.	Factori de favorabilitate	1	IV	- să identifice corect fenomenele observate		
5.	Relief	1	V	- să utilizeze corect un algoritm simplu de observare, analiză și exprimare a elementelor percepute direct		
6.	Clima și apele	1	VI	- să poată valorifica informații din diverse surse în perceperea reală a problemelor cu care se confruntă județul și localitatea noastră		
7.	Vegetație, fauna și solurile	1	VII	- să cunoască potențialul natural și uman al localității noastre		
8.	Populația, structură și evoluție	1	VIII	- să conștientizeze noțiunile de echilibru și dezechilibru		
9.	Așezările umane	1	IX	- să exploreze modalități de investigare, informare și prezentare a datelor		
10.	Activitățile economice ale locuitorilor și resurse naturale	1	X			
11.	Obiceiuri și tradiții în satul nostru	2	XI-XII			
12.	Surse de poluare ; măsuri de combatere	1	XIII			
13.	Deplasări în orizontul local	3	XIV-XV			
14.	Recapitulare	2	XVI-XVII			

6. *Aplicații și evaluare*

- Descrierea și redarea unei realități observate;
- Portofoliu – „Obiceiuri și tradiții în localitatea mea,, și “Istoria orașului Luduș”;
- Aplicații/deplasări în orizontul local;
- Studiu de caz- Populația orașului Luduș , după anul 1990;
- Interpretarea graficelor și imaginilor;
- Lucrul cu hărți și fișe de lucru;
- Referate despre localitatea natală și împrejurimi;
- Aplicarea de teste sumative de evaluare, în cadrul lecțiilor realizate în programul AEL;

7. *Resurse materiale*

- Albume, postere, referate, reviste, casete video, DVD-uri, planșe;
- Planul orașului, Harta județului Mureș, schițe de hărți și grafice.
- Întocmirea de fișe cu valoare de clasificare, piramida vârstelor, diagrame și historiografe;
- Fișe de lucru individuale;

8. *Bibliografie*

1. *** (2008), *Monografia orașului Luduș*, Ed. Nico, Tg. Mureș
2. Coteș P., Nedelcu E. (1976), *Principii, metode și tehnici moderne de lucru în geografie*, Editura didactică și pedagogică , București.
3. Cucu V. (1970), *Orașele României*, Editura științifică București.
4. Cucu V. (1984), *Îndrumător metodic pentru observații pe teren și întocmirea lucrărilor de sinteză geografică asupra așezărilor umane*, în *Sinteze geografice*, Editura didactică și pedagogică, București.
5. Dulamă Maria Eliza– *Practica Pedagogică – teorie și metodologie*, Ed. CLUSIUM, 2005
6. Dulamă Maria Eliza - *Metodologie didactică*, Ed. CLUSIUM, 2005
7. Dulamă Maria Eliza – *Didactică geografică*, Ed. CLUSIUM, 1996
8. Dulamă Maria Eliza – *Strategii didactice*, Ed. CLUSIUM, 2000
9. Dulamă Maria Eliza – *Modelul învățării depline a geografiei*, Ed. CLUSIUM, 2004
10. Dulamă Maria Eliza - *Metodica predării geografiei*, Ed. CLUSIUM, 2001
11. Dulamă Maria Eliza - *Elemente de didactică a geografiei*, Cluj-Napoca 2001.
12. Dumitru I. Al. – *Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă*, Editura de Vest, Timișoara
13. Ilinca N. (2002), *Didactica geografiei*, Editura Corint, București 2002.
14. Ionescu Miron, Radu Ion – *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj Napoca, 1995
15. Mac I. (1978), Jud. Mureș
16. Pintilie Mariana – *Metode moderne de învățare- evaluare*, Editura Eurodidact, Cluj-Napoca, 2002
17. Posea G. (1986), *Geografia – disciplină integratoare*, „Tribuna școlii”, nr. 284/1986.
18. Roșu Al. (1974), *Metodologia cercetării geografice a mediului înconjurător*, în *Revista Terra*, nr.2.

19. Sorin Cristea – *Dicționar de pedagogie*, Ed. Chișinău, 2002
20. Tomescu V., (1982), *Activitatea de cercetare științifică integrată în procesul de instruire și educare a elevilor*, în Revista Terra, nr.1-2, București.
21. Tomescu. V., Pleniceanu V. , Popa F. , (1997), *Sinteze geografice și metodico-didactice. Cunoașterea orizontului local*, Ed. Helios, Craiova.
22. Valeria Dragu, Corneliu H. , Doru. V. (2000), *Ghid metodologic, Geografie-geologie*, Ed. Polirom 2000.
23. Velcea Valeria (1980), *Geografia orizontului local*, în Revista Terra, nr.1, București.
24. Fișe statistice anuale, fișe ale localității Luduș, elaborate în cadrul Direcției Județene de Statistică Mureș și în cadrul Primăriei orașului Luduș.
25. Dosare de obiectiv (Unități economice) aflate în arhivele C.N.S.A.S. București